

Zpráva

o činnosti Milevského muzea

v roce 2025

Zpráva
o činnosti Milevského muzea
v roce 2025

(ve smyslu zákona 483/2004 Sb., čl. 1, § 10a, odst. 2, pís. c)

Milevské muzeum v roce 2025

Do sezóny 2025 vstoupilo Milevské muzeum s ucelenou expozicí, která dokumentuje dějiny města Milevska a okolního regionu. Od roku 2012 je sídlem Milevského muzea klasicistní budova z druhé poloviny 18. století ve II. nádvoří premonstrátského kláštera v Milevsku.

Expozice muzea jsou pro veřejnost otevřeny deset měsíců v roce, od března do prosince, včetně sobot a nedělí. V lednu a únoru, kdy je zájem návštěvníků minimální, je muzeum pro veřejnost uzavřeno a probíhají zde údržbářské a konzervační práce, které za běžného provozu nelze provést. Pro předem objednané výpravy je ovšem i v tomto období prohlídka muzea možná. Muzejní knihovna s badatelnou jsou však v tomto období v těchto měsících přístupny zájemcům. V plně provozní době muzea, tedy od března do prosince, si mohou badatelé v knihovně dohodnout studium vybraných materiálů také o víkendech. To je výhodné zejména pro studenty, kteří navštěvují školu v jiných městech a domů do Milevska se vracejí právě jen na víkend. Možnost bádání v muzejní knihovně během víkendů je mezi jihočeskými muzei ojedinělá.

Zavíracími dny Milevského muzea jsou pondělky, nicméně i v tomto případě platí, že předem objednané skupiny si mohou dohodnout prohlídku expozic i v pondělí. Jinak jsou pondělky využívány, podobně jako v jiných muzeích, především jako úklidové dny.

Nájemní smlouva.

Dnem 31. 12. 2025 skončila Milevskému muzeu dosavadní nájemní smlouva, uzavřená roku 2023 s majitelem budovy čp. 557, tedy Královskou kanonií premonstrátů v Praze na Strahově. V majetku města Milevska v současné době není žádný vhodný objekt pro fungování Milevského muzea, a tak byla roku 2024 zahájena jednání s majitelem objektu o dalším řešení dané situace. Město Milevsko zde zastupoval starosta, Ing. Ivan Radosta. Majitel budovy, tedy Řád premonstrátů, už dopředu informoval o plánovaném razantním zvýšení nájmu ve výši přibližně půl milionu korun, tedy o 150% více, než dosud. K tomu nově přibyla i platba za nájem skleněných vitrin v expozicích muzea, které jsou z větší části rovněž v majetku řádu. Původně se jednalo o částce cca

50.000 korun. Na sklonku roku 2025 byl pak podepsán dodatek nájemní smlouvy, kde už čísla byla konkretizována. V konečném součtu zní nové nájemné na částku 570.000 Kč, dosavadní nájemné činilo 210.000 Kč.

Návštěvnost Milevského muzea v roce 2025.

V roce 2025 navštívilo Milevské muzeum, jeho stálé expozice, výstavy i kulturní pořady celkem 4.196 platících návštěvníků. Jedná se o průměrnou návštěvnost, která zaznamenala oproti minulému roku mírný pokles přibližně o 5%. Do této statistiky nejsou započteny některé specifické kategorie návštěvníků, jež mají volný vstup. Jedná se například o nejmenší děti ve věku do tří let, dále o občany se zdravotním postižením (držitele průkazek ZTP/P) a dále o členy Asociace muzeí a galerií ČR nebo o členy Zvázu múzeí Slovenska. Do statistiky návštěvnosti nejsou zahrnuti ani návštěvníci přednášek, pokud jejich pořadatelem nebylo přímo Milevské muzeum. Některé přednášky, zejména pro studenty zdejšího gymnázia, zaměřené na konkrétní témata, se konaly přímo v expozicích muzea.

Určitým rušivým momentem turistické sezóny 2025 byla skutečnost, že v těsném sousedství muzea probíhala generální oprava budovy bývalého klášterního pivovaru. Většina nádvoří byla zaplněna složeným stavebním materiálem, obytnými buňkami dělníků a vozidly stavebních firem, jež parkovala dokonce i přímo před budovou muzea, ačkoli tento prostor je už součástí nájemní smlouvy. Stavební technika a vozidla zde pracujících firem navíc před budovou muzea zcela zničila povrchovou úpravu z jemného bílého štěrku v této části nádvoří, kterou jsme financovali z vlastních prostředků. Není vyloučené, že stavební ruch, hluk a za deštivého počasí i rozbahněná část nádvoří před budovou muzea, některé potenciální návštěvníky odradily od návštěvy této části kláštera a muzea.

Personálie.

V roce 2025 pracovalo v Milevském muzeu 6 stálých zaměstnanců, z toho 3 na zkrácený úvazek. Personální situace je stálá, nikdo ze zaměstnanců neodešel ani nepřišel.

Muzeum v sezóně využívá dále služeb 4 externích pracovníků na dohodu, protože v hlavní turistické sezóně bychom nedokázali vlastními silami zajistit zvýšený návštěvníkový provoz. Nové vládní předpisy o zaměstnávání „dohodářů“ však jejich práci do jisté míry zdražily, a tak je otázkou, jak se bude situace dále vyvíjet a na kolik dohodových pracovníků budeme mít v rozpočtu finanční prostředky.

Provoz služebního vozidla.

Služební automobil Milevského muzea Peugeot Partner 1.6 používají pracovníci muzea ke kratším cestám jak po Milevsku a blízkém okolí, tak k delším cestám zejména pro vypůjčené exponáty pro chystané výstavy. Vzhledem k tomu, že depozitář muzea se nachází na opačném konci města, než budova muzea, jsou cesty mezi muzeem a depozitářem časté. Delší cesty jsou zaměřeny zejména pro výpůjčky exponátů, např. na hrad Švihov u Klatov, do Prahy, Českých Budějovic, Písku atd. Součástí každé výpůjčky výstavních exponátů je po skončení výstavy samozřejmě opět jejich vrácení majitelům.

V roce 2025 nedošlo během provozu muzejního vozidla k žádné dopravní nehodě ani dopravnímu přestupku, za který by byl někdo ze zaměstnanců muzea pokutován.

Granty.

V průběhu roku 2025 získalo Milevské muzeum 3 neinvestiční granty, všechny z Ministerstva kultury ČR v celkové hodnotě 138.000 Kč.

V prvním případě se jednalo o finanční příspěvek ve výši 80.000 Kč na vydání odborné publikace Staré zbraně ze sbírek Milevského muzea. Jedná se o vydání reprezentační publikace o zajímavostech ze sbírky historických zbraní z našich muzejních sbírek. Kniha v pevné vazbě a na křídovém papíře důstojně reprezentuje část naší muzejní zbrojní kolekce. Kvalitní barevné snímky zbraní zhotovil renomovaný písecký fotograf Jan Vávra, texty jsou dílem Vladimír Šindeláře, anglické titulky připravil Mgr. Petr Kos, Ph.D. z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Kniha je rozdělena do jednotlivých kategorií (dřevcové zbraně, palaše, kordy, šavle, tesáky, lovecké zbraně, dětské zbraně, pušky, pistole, opakovačky,

kulometry, ruční granáty a nakonec i některé součásti vojenské výstroje jako kyrysy, přilby, železné rukavice, šavlové tašky nebo dělostřelecké moždíře pro oslavné salvy). Kniha je doplněna kolorovanými kresbami starých vojenských uniforem z proslulé publikace Rudolfa Otty von Ottenfeld o rakouské armádě, která vyšla ve Vídni roku 1895 a Milevské muzeum ji nedávno získalo, a také několika dobovými fotografiemi.

Publikace ve formátu 22 x 26 cm dokládá, že i malé městské muzeum může při systematických akvizicích mít ve svých sbírkách hodnotné sbírkové předměty. Kniha navíc může být dobrou pomůckou pro mnohá muzea, která pečují o sbírky zbraní, jak nám už dokládají první ohlasy z muzejních kruhů.

Další získaný grant ve výši 28.000 Kč se týkal péče o uložené sbírkové předměty v depozitářích našeho muzea. Za tyto finanční prostředky jsme pořídili archivní úložné desky ze speciální odkyselené lepenky, konzervační kuličky ProSORB, identifikační štítky z odkyseleného papíru a především speciální muzejní vysavač Muntz s příslušenstvím. Uvedené prostředky využijeme pro bezpečné uložení a uchování především papírových sbírkových předmětů (archiválií, starých plakátů a historických map). Finanční dotace tedy významně pomohla při zlepšování podmínek uložení sbírkových předmětů v našem muzejním depozitáři.

Poslední, třetí, grant ve výši 30.000 Kč, poskytnutý nám Ministerstvem kultury, jsme použili pro nákup kvalitního fotoaparátu Nikon Z50II a také speciálního fotografického stanu, který dokáže eliminovat nevyvážené osvětlení při zhotovování fotodokumentace sbírkových předmětů. Toto kvalitní technické vybavení nám významně pomáhá při odborném zpracování a dokumentaci sbírek.

Kontroly.

V roce 2025 se uskutečnila pravidelná kontrola hospodaření s veřejnými finančními prostředky, kterou provedl finanční odbor Městského úřadu v Milevsku. Finanční nesrovnalosti nebyly zjištěny. Muzeu byly pouze uloženy drobnější opatření k nápravě, a to administrativního charakteru: aktualizovat vnitřní směrnici k hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb, a dále vyhotovovat inventarizační zprávu až po úplném skončení inventarizace.

Další kontrola v roce 2025 byla provedena Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR, pobočka Písek, jednalo se o kontrolu dokumentů Milevského muzea ohledně plateb pojistného a odvodů zaměstnanců muzea. Závady nebyly zjištěny.

V roce 2025 proběhl v Milevském muzeu dozorový audit ENMS, zaměřený na dodržování energetické politiky a šetření s energiemi. Závady nebyly zjištěny.

V prosinci 2025 byla provedena Servisem požární ochrany Luboše Čuky z Písku kontrola hasicích přístrojů v budově muzea. Všech 17 hasicích přístrojů bylo shledáno provozuschopnými.

Sbírky: Evidence, inventarizace, nové přírůstky

Sbírku Milevského muzea MMI/005-09-02/1690002 ke dni 31. 12. 2025 tvoří 5484 přírůstkových čísel rozdělených do čtyř podsbírek:			
Podsbírka 25 Jiná - Neutříděno	Podsbírka 21 Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	Podsbírka 15 Výtvarného umění	Podsbírka 11 Etnografická
Ke dni 31. 12. 2025 rozpracováno na:			
9727 platných inventárních čísel	5278 platných inventárních čísel	711 platných inventárních čísel	1726 platných inventárních čísel

V roce 2025 jsme zapsali do prvního stupně evidence díky sběru, nákupům a darům 76 přírůstkových čísel sbírkových předmětů. I když po zapsání do chronologické evidence platí zákonná lhůta 3 roky pro zařazení do systematické evidence, daří se nám vytvářet druhý stupeň evidence mnohem dříve, zpravidla téměř vždy ve stejném roce. Takto se velmi zpřehledňuje a usnadňuje budoucí práce se sbírkami. Nové předměty jsou při příchodu do muzea zaevidovány v chronologické evidenci, systematické evidenci, Centrální evidenci sbírek a je zachycena jejich obrazová dokumentace. Díky tomu jsou nové předměty kompletně zdokumentovány a přednost při péči o sbírky tak mohou dostat starší předměty, kterým dosud chybí kvalitní obrazová dokumentace.

V průběhu roku 2025 proběhla každoroční periodická inventarizace sbírkových předmětů. Jednalo se o druhý rok z desetileté lhůty pro zinventarizování kompletní sbírky. Inventarizace se týkala předmětů zapsaných do nejnovějších přírůstkových knih mezi léty 1983 až 1987 v počtu cca 1100 inventárních čísel. Nyní po dvou letech nové periody máme zinventarizováno 20 % sbírky. Inventarizace se týkala zejména velkého počtu fotografií, knih či předmětů z oblasti archeologie.

Na základě zjištění fyzického stavu předmětů jsme ze sbírky vyřadili z důvodu neupotřebitelnosti či přebytečnosti 27 inventárních čísel.

Přestože se podle legislativy od 1. 1. 2025 markantně změnil způsob podávání žádostí k vyřazení předmětů z Centrální evidence sbírek, podařilo se nám tyto předměty bez problémů vyřadit. Plníme tak úkol stanovený předchozí Souhrnnou inventarizační zprávou z roku 2024 a postupně nevhodné předměty vyřazujeme. Jedná se o důležitou součást souhrnné práce se sbírkou, která však není v muzeích samozřejmá. Mnoho muzeí předměty ze sbírek kvůli administrativní zátěži vůbec nevyřazuje.

V roce 2025 jsme získali dotaci na nákup profesionálního fotografického zařízení – fotoaparát Nikon s objektivem a rovněž velký fotografický stan s LED osvětlením. Díky tomu budeme moci již při zařazování nových předmětů do sbírky vytvářet kvalitní fotodokumentaci, která se bude dlouhodobě digitálně archivovat a může být tak využitelná pro náročnou digitalizaci. Na základě této přidělené dotace jsme opět pokročili v náročnou digitalizaci části sbírky, tentokrát se projekt týkal souboru výtvarného umění – sošky Zalánských madon, které byly v roce 2024 zapůjčeny na oceňovanou úspěšnou výstavu v Hornickém muzeu Příbram. Tento projekt byl zveřejněn na platformě Esbírky.cz.

Na základě dotace Ministerstva kultury jsme získali i další předměty vhodné pro práci se sbírkami. Udržování čistoty v depozitáři podpoří specializovaný muzeální vysavač Muntz. Tento vysavač je používán v profesionálních restaurátorských dílnách a je pro práci s křehkými sbírkovými předměty zcela šetrný.

Díky dotačním programům MK ČR jsme v posledních letech byli schopni získat základní vybavu pro obrazovou dokumentaci sbírky, a velmi vylepšit prostředí pro uložení sbírek, realizovala se výměna regálů, výměna obalů pro dlouhodobé uložení předmětů, úprava klimatických podmínek a jiné. V těchto oblastech nebudeme v následných letech usilovat o další finanční podporu a rozšíření nákupů. Nyní se budeme soustředit zejména na restaurování sbírkových předmětů.

Během roku jsme kontaktovali několik restaurátorů z okolí a budeme se snažit v následných letech pečovat zejména o fyzický stav křehkých sbírkových předmětů a zajišťovat jejich preventivní konzervaci či případné restaurování. Přednost mají předměty umístěné v dlouhodobé expozici, dále předměty, které budou využity k muzejním výstavám a následně předměty uložené v depozitáři, kterým hrozí brzká degradace materiálů. Byly tomu již přizpůsobeny žádosti o dotace na rok 2026.

V průběhu roku jsme narazili patrně na aktuálně největší problém týkající se práce se sbírkami, a to je muzejní evidenční program. Pro naše sbírky se využívá již od roku 2000 program ProMuzeum od olomoucké firmy Bach Solutions. Tento program pracuje na základě velmi zastaralé databáze MS Access. Bohužel díky tomu již program není schopen bezproblémového chodu na Windows 11. Nabízeným řešením je program

běžící online, který firma Bach Solutions nově nabízí. Program má však jiné struktury, kde by musel obsluhující personál absolvovat nové školení. Přejít na nový evidenční program se ukazuje jako nevyhnutelný. Nabídka není velká a jedná se o velmi nákladné položky do našeho rozpočtu ve výši i několika statisíců. Nutné bude nové zaškolení pracovníků ať už zůstaneme u stejného programu běžícím na online platformě, či se rozhodneme pro jiný nabízený produkt od jiného výrobce. V nejbližší době však budeme muset problém s evidenčním programem řešit, protože stávající práce se sbírkami je velice ztížena.

Přírůstky sbírek Milevského muzea za rok 2025

1. Soubor plakátů vydaných roku 2024	vlastní činnost
2. Proslov k hudební zábavě od Emanuela Kypty	převod
3. Vizitka archeologa Bedřicha Dubského	vlastní činnost
4. Soubor dokumentů z rodiny krejčího Lamberta Pokorného	dar
5. Vyhlášky města Milevska z 2. světové války	vlastní činnost
6. Plakáty na oslavy 1. máje v Milevsku	vlastní činnost
7. Program kina Bio Sokol v Milevsku v roce 1941	vlastní činnost
8. Plakáty na divadelní představení	vlastní činnost
9. Agitační plakáty k volbám z padesátých let	vlastní činnost
10. Reklamní a informační plakát z roku 2020	vlastní činnost
11. Pozvánky na výstavy milevských malířů	vlastní činnost
12. Soubor jízdních řádů společnosti J. A. S.	vlastní činnost
13. Pozvání k II. řádné valné hromadě hospodářského družstva skladištního v Milevsku	vlastní činnost
14. Katalog propagační výstavy drobného hospodářského zvířectva	vlastní činnost
15. Soubor dokumentů o četníkovi z Milevska Josefu Plechatém	vlastní činnost
16. Soubor různých plánů města Milevska	vlastní činnost
17. Komerční mapa města Milevska	vlastní činnost
18. Mapa silnic a katastrálních hranic okresu Milevsko	vlastní činnost
19. Mapa silnic politického okresu Milevsko	vlastní činnost
20. Katastrální mapa milevského okresu - západní strana	vlastní činnost
21. Revolver Lefauchaux 12-ti ranný	koupě
22. Palaš pruský důstojnický dětský	koupě
23. Dřevěné napínáky na obuv - 1 pár	vlastní činnost
24. Smaltovaný hrnek o objemu 1 1/2 litru	dar
25. Kameninové nádoby na olej a na ocet	dar
26. Glazovaná oboustranná forma na pečení beránka	vlastní činnost
27. Dřevěné ozdoby s motivem milevského kláštera	vlastní činnost
28. Milevský betlém z balzového dřeva A4 - nevylámaný	vlastní činnost
29. Mariášové hrací karty z Milevska	vlastní činnost
30. Soubor kreseb milevských staveb - podklady pro mariášové hrací karty z Milevska	vlastní činnost
31. Palaš francouzský AN XI 1812	koupě
32. Revolver anglický perkusní Transitional	koupě
33. Olejomalba na sololitu Karel Stehlík krajina - Percule	dar
34. Olejomalba na sololitu Karel Stehlík krajina - Borovice u vody	dar
35. Olejomalba na sololitu Karel Stehlík Zátíší s květinami	dar
36. Olejomalba na sololitu Dana Nožičková-Stehlíková - Zátíší s růžemi	dar
37. Olejomalba na sololitu Dana Nožičková-Stehlíková - Květinové zátíší	dar
38. Ruční granát No. 69 anglický bakelitový	koupě
39. Kameninová mycí souprava	dar

40. Housle v pouzdře	dar
41. Světový kancionálek - rukopis písní	vlastní činnost
42. Miniaturní 3D model milevského kláštera	vlastní činnost
43. Razítko hotelu Modrá hvězda	vlastní činnost
44. Upomínkový předmět - globus k 1. letu do vesmíru	dar
45. Sada odznáčků ZVVZ - 4 kusy v pouzdru	dar
46. Úmrtní oznámení z roku 1988	vlastní činnost
47. Úmrtní oznámení ze srpna 1990	vlastní činnost
48. Úmrtní oznámení ze září 1990	vlastní činnost
49. Úmrtní oznámení z října 1990	vlastní činnost
50. Úmrtní oznámení z listopadu 1990	vlastní činnost
51. Úmrtní oznámení z prosince 1990	vlastní činnost
52. Úmrtní oznámení z ledna 1991	vlastní činnost
53. Úmrtní oznámení z února 1991	vlastní činnost
54. Úmrtní oznámení z března 1991	vlastní činnost
55. Úmrtní oznámení z roku 1992	vlastní činnost
56. Úmrtní oznámení z roku 1993	vlastní činnost
57. Obraz Jana Fořta olej - Podlesák na podzim	dar
58. Obraz Jana Fořta olej - Krajinomalba	dar
59. Obraz Jana Fořta olej - Podzim v Nemyšli	dar
60. Obraz Jana Fořta olej - Na Černé hoře	dar
61. Obraz Jana Fořta olej - Stará lípa v jižních Čechách	dar
62. Obraz Jana Fořta olej - Studie begonie	dar
63. Obraz Jana Fořta olej - Vesnice s rybníkem	dar
64. Pohlednice astronauta Eugena Andrewa Cernana	vlastní činnost
65. Reklamní brožura ZVVZ - soubor pohlednic	vlastní činnost
66. Brožura fotografií Milevska a továrny ZVVZ	vlastní činnost
67. Letáček Podniková rekreace pracovníků ZVVZ Milevska	vlastní činnost
68. Letáček Zvelebovací práce v Milevsku	vlastní činnost
69. Písemnosti k výstavě Milevských umělců Bez hranic - opět společně	vlastní činnost
70. Satirické úmrtní oznámení Říše velkoněmecká	vlastní činnost
71. Soubor zvířátek k betlému př. č. 37/2024/36	koupě
72. Cínový betlém	koupě
73. Barokní lovecký tesák s pochvou francouzského typu	koupě
74. Lovecká kartuš (schránka na náboje)	koupě
75. Loutkové divadlo - JAS, Mirovice	koupě
76. Soubor minerálů z okolí Milevska	koupě

Rok 2025 byl na nové přírůstky muzejních sbírek poměrně bohatý. Mezi zajímavé předměty patří například proslov k hudební zábavě, sepsaný roku 1858 od jednoho z významné milevské učitelské rodiny Kypťů, Emanuela – hudební produkce se konala v tehdejší milevském hotelu Modrá hvězda.

Temnou dobu německé okupace připomíná dvojice vyhlášek města Milevska z období protektorátu, z nichž jedna se týká stanovení cen za housata a kachňata, druhá povinného hubení myší. Ze stejné doby pochází i program Bia Sokol v Milevsku z roku 1941. Konec této tragické doby dokumentuje například satirické úmrtní oznámení Říše velkoněmecké z května 1945.

Sbírku starých milevských plakátů doplnil i soubor plakátů na zdejší divadelní představení z let 1909 – 1944. Poválečné časy dokumentují třeba plakáty na oslavy I. máje z let 1957 – 58, nebo agitační plakáty k volbám z padesátých let. Kartografickou sbírku doplnila mapa silnic a katastrálních hranic z roku 1949 nebo katastrální mapa západní strany milevského okresu z roku 1951. Zajímavý je také jízdní řád společnosti JAS (Jihočeská autobusová společnost) z třicátých let minulého století.

Velkého rozšíření se dočkala sbírka obrazů. Milevské muzeum obdrželo darem kolekci obrazů zdejšího umělce, akademického malíře Karla Stehlíka. Jedná se většinou o náměty z okolní přírody, zhotovení technikou olejomalby na sololitu. Další dva obrazy s námětem květinového zátiší pochází z ateliéru malířky Dany Nožičkové – Stehlíkové.

Pěknou kolekci sedmi obrazů malíře Jana Fořta nám zdarma předal dětský domov v Kašperských Horách. Tyto olejomalby vznikly v rozmezí let 1953 – 57 a zachycují jihočeskou i šumavskou přírodu spolu s vesnickými motivy. Jan Fořt se narodil v Milevsku roku 1913 a zemřel v Praze roku 1991. Byl především krajinářem a vyhledával zejména jihočeský motivy. Stal se i členem skupiny Český fond výtvarných umění (ČFVU). Zasloužil se o vznik městské galerie v Milevsku.

Do grafické sbírky jsme zařadili i mariášové hrací karty z Milevska, které Milevské muzeum vydalo. Spolu s kartami jsme vložili do sbírky i kresby naší muzejní kolegyně Mgr. Kateřiny Kotalíkové, které zachycují milevské památky, a posloužily jako podklad pro vydání této karetní sady.

O několik zajímavých předmětů se rozrostla i muzejní sbírka zbraní. Konkrétně se jedná o dětský pruský kord pro důstojníky pěchoty model 1889. Zbraň je dětská hračka, zhotovená ale přesně podle zbraně pro dospělé. Sběrka zbraní se dále rozšířila o dvanáctiranný belgický revolver Lefauchaux, ráže 7 mm, vyrobený kolem roku 1870. Zatímco běžné revolyery mívají obvykle ve válci 6 nábojových komor, revolver na 12 ran představuje zajímavou kuriozitu.

Dalšími cennými přírůstky jsou například lovecký tesák francouzského typu s koženou pochvou, zhotovený kolem roku 1780, nebo kožená lovecká kartuš s odměrkami na střelný prach, která pochází z Balkánu nebo Řecka, z doby kolem poloviny 19. století. Sběrku chladných zbraní rozšířil i francouzský kyrynský palaš AN XI, vyrobený za napoleonských válek roku 1812. Sběrku palných zbraní doplnil anglický

perkusi revolver z doby kolem roku 1855, kdy se angličtí výrobci zbraní nepřilíh úspěšně snažili konkurovat progresivním revolverům americké firmy Colt.

Sbírku rukopisů doplnil ručně psaný kancionálek, patrně z 18. století, obsahující lidové světské písně.

Kolekce našich betlémů se rozšířila o malý cínový betlém z dílny Libora Michalce, cínaře z Lubence. Dřevěný betlém zakoupený v roce 2024 jsme rozšířili dokoupením několika dalších figur zvířátek. Do sbírky jsme zařadili milevský betlémek z balzového dřeva, který vydalo Milevské muzeum.

Sbírka loutek byla doplněna nově zakoupeným malým loutkovým divadlem, výrobkem mirotické firmy JAS.

Poměrně výrazně se díky nákupu rozrostla i sbírka minerálů. Zakoupili jsme nerosty z milevského okolí: křemeny s ametystem, s moriónem, achátový křemen, chalcedon a některé další minerály, pocházející z okolí Jickovic, Kučeře, Zvíkovského Podhradí a osady sv. Jan.

Muzejní výstavy v roce 2025

9. březen – 1. červen 2025

Můj dům, můj hrad

Výstava s názvem **Můj dům, můj hrad** nabídla návštěvníkům unikátní pohledy na české hrady, zámky a tvrze prostřednictvím více než 30 papírových modelů, jež byly rozděleny podle geografických lokalit. Převážná většina vystavených modelů pocházela ze sbírky pana Lukáše Bojčuka, kastelána hradu Švihov. Modely jsou vesměs novějšího data, nalezneme tu však i několik starších kusů, převážně ze 70. let minulého století. K vidění byl například i první model hradu Litice, který vyšel v populárním časopisu ABC, a jehož autorem byl legendární autor, architekt Richard Vyškovský. Návštěvníci se na výstavě dozvěděli i stručnou historii představených staveb a podrobnosti k dějinám papírového modelářství. Výstava byla doplněna dobovými pohlednicemi ze sbírek Milevského muzea, které systematicky shromažďuje staré pohlednice nedalekých památek Zvíkov a Orlík. Výstavu si prohlédlo cca 1100 diváků. Kurátory byli Mgr. Petra Kratochvílová a Lukáš Panec.

14. červen – 7. září 2025

Mototechna – Tuzex

Pozoruhodná výstava dobových automobilových reklamních plakátů a firemních prospektů ze sbírky JUDr. Martina Kupce, Ph.D. Doktor Kupec se věnuje sběratelství automobilových plakátů a prospektů systematicky už desítky let. Výsledkem tohoto snažení je obsáhlá kolekce pozoruhodných tiskovin od padesátých let 20. století až po současnost. Plakáty a prospekty zachycují automobily prodávané kdysi v prodejně Mototechna a také v prodejnách zahraničního obchodu Tuzex. Kromě automobilů však propagační plakáty dobře dokumentují solidní úroveň jak tehdejší reklamní grafiky, tak i polygrafického průmyslu.

Z obsáhlé autorovy sbírky bylo na výstavě představeno 100 nejlepších velkoformátových plakátů spolu s desítkami prospektů. Celá výstava byla také doplněna několika desítkami miniaturních modelů automobilů, zobrazených na těchto plakátech.

Vernisáž se uskutečnila za slunného počasí v sobotu 14. června odpoledne, kdy nádvoří před muzeem zaplnilo několik desítek dobových automobilů, kdysi prodávaných v Mototechně a Tuzexu, a zobrazených na vystavených plakátech. Zároveň se před muzeem toho dne uskutečnila i zastávka jízdy Felicia klubu, jehož členové zde představili veřejnosti několik dalších desítek svých naleštěných vozidel této značky. Jednalo se o velkou akci, pro kterou téměř nedostačovaly ani rozlehlé prostory zdejších klášterních nádvoří. Součástí akce byla i autogramiáda nové knihy JUDr. Martina Kupce o historii vozidel z Mototechny a Tuzexu. Kurátory výstavy byli Vladimír Šindelář a Lukáš Panec. Výstavu si za dobu jejího trvání prohlédlo cca 1.500 návštěvníků.

20. září – 16. listopad

Tajemství v čokoládě

Výstava **Tajemství v čokoládě** nabídla jedinečný pohled do padesátileté historie světa Kinder vajíček. Exponáty zapůjčila paní Eva Klímová z Prahy, dlouholetá sběratelka hraček z čokoládových vajíček. Na výstavě bylo veřejnosti představeno cca 2.500 figurek a hraček z Kinder vajíček, což představuje jen menší část z jejich bohatých sbírek, a dále řada příbalových letáků a propagačních materiálů.

Úvodní část výstavy byla tematicky věnována ročním obdobím, zejména vánočním svátkům, kde byly vystaveny italské kolekce betlémů z čokoládových vajíček. Byly zde představeny i ručně malované české, německé a italské figurky z 90. let, ale významná část výstavy byla věnována postavičkám z animovaných filmů Walta Disneyho. Na výstavě byly k vidění také figurky z různých zemí světa, od sousedního Polska, přes Katar, Čínu, Indii, Kanadu, USA až po Mexiko. Nechyběla ani ukázka z úplných počátků čokoládových vajíček – německé figurky a hračky ze sedmdesátých let 20. století. Na své si přišli i milovníci dopravních prostředků, kteří zde mohli spatřit různé typy letadel, vrtulníků, autíček, lodí, vláček nebo lokomotiv.

Součástí výstavy byly různé hry a soutěže pro děti a také kreslířská soutěž o nejhezčí obrázek. Sběratelka poskytla ze svých sbírek i odměny pro soutěžící dětské návštěvníky. Výstavu si prohlédlo přes 700 dospělých i dětských návštěvníků. Kurátory výstavy byli Mgr. Petra Kratochvílová a Lukáš Panec.

29. listopadu 2025 – 1. 1. 2026

Vánoce s vůní perníku

Tradiční vánoční výstava s názvem **Vánoce s vůní perníku** představila návštěvníkům svět perníku v celé kráse a rozmanitosti. Jak už z názvu plyne, hlavním tématem byl perník – jeho historie, druhy i způsoby výroby. K vidění zde byly například staré dřevěné formy – kadluby, formy vykrajovací nebo také tištěné barevné obrázky, jimiž se perníky dříve zdobily. Výstava nabídla širokou přehlídku perníků od různých pekařek, z nichž každá přinesla svůj osobitý styl. Velké soubory pro tuto výstavu napekly místní pekařky Lucie Víšková a Iva Svobodová. Průmyslově vyráběné perníky dodala firma Stádlecký perník. Součástí výstavy byly samozřejmě i betlémy: velký perníkový betlém od Lucie Víškové i menší od Venduly Čihákové. Výstava byla ovšem doplněna i betlémy z jiných materiálů, například z taženého hutního skla nebo z lipového dřeva. Část exponátů byla zapůjčena i ze sbírek Prácheňského muzea v Písku. Jako už tradičně nechyběly ani letos výtvarné práce dětí ze Základní školy při Dětské psychiatrické nemocnici v Opařanech. Výstava byla rovněž doplněna o výběr ze sbírky zvonečků sběratelky Kateřiny Studené.

Výstavu **Vánoce s vůní perníku** si prohlédlo 705 návštěvníků. Kurátory výstavy byli Mgr. Petra Kratochvílová a Lukáš Panec.

Kulturní akce Milevského muzea v roce 2025

13. dubna

Velikonoční jarmark s ukázkami starých řemesel

V Milevském muzeu se uskutečnil tradiční, v pořadí již 21. ročník velikonočního jarmarku, doprovázený ukázkami starých, dnes už mnohdy zaniklých řemesel. Jarmarku se zúčastnilo 41 řemeslníků, kteří jednak prodávali své výrobky, ale především předváděli například práci na hrnčířském kruhu, předení na kolovrátku, foukání skleněných figurek, práci s kůží, malování různých druhů kraslic, výrobu květinových aranží či pletení košíků. Pro děti zde byly připraveny dokonce hned dvě cukrářské dílničky, kde si malí návštěvníci mohli vyzkoušet zdobení perníčků pomocí cukrové polevy. Staročeskou atmosféru doplnilo vystoupení flašinetáře, jímž byl už tradičně Ing. Jan Roháč z Ostrova u Karlových Varů. Venku před muzeem si návštěvníci mohli zakoupit voňavý trdelník v několika chuťových verzích a ochutnat svažené víno, vevnitř muzejní budovy se pak mohli zahřát horkou medovinou. Tradiční muzejní akce se zúčastnilo celkem 528 platících návštěvníků.

23. května

X. muzejní noc

Za příjemného počasí se v pátek 23. května konala v Milevském muzeu už 10. muzejní noc. Úderem půl sedmé ji zahájila ukázkami gotické hudby tábořská skupina Dei Gratia. Pak následovalo představení exotických papoušků z chovu pana Milana Jarolímka a poté mohli malí diváci sledovat tradiční českou pohádku Čert a káča v podání tábořského divadla Dokola. Pak následovala ochutnávka polévky podle receptu Magdalény Dobromily Rettigové z roku 1826, letos padla volba na „Poliwku jaternou“. Všech šedesát porcí se rychle spotřebovalo a pak už sběratel Mgr. Miroslav Vaváček seznámil diváky s historickými dětskými střelnici ze své bohaté sbírky, většina artefaktů pochází buď z konce 19. nebo počátku 20. století. Závěrečnou hudební tečkou bylo pak noční vystoupení souboru Dei Gratia.

Po celý večer si také zájemci mohli vyzkoušet ražbu historických mincí a prohlédnout si v muzeu právě probíhající výstavu papírových modelů hradů a zámků s názvem **Můj dům, můj hrad**. Zájemci si mohli potěškat historické zbraně palné i chladné, prohlédnout si stará platidla a v knihovně zalistovat v dobových milevských novinách z časů první republiky. V expozicích muzea se konala dětská poznávací soutěž o ceny.

O muzejní noci se jako obvykle vybíralo jen dobrovolné vstupné. Akce se zúčastnilo 282 diváků.

16. srpna

Písně, které vracejí čas

Další z cyklu koncertů příbramského souboru starých nástrojů Chairé se ve spolupráci s Obecním úřadem v Květově uskutečnil v horkém letním odpoledni v kostelíku sv. Bartoloměje na Červené. Jedná se o románský kostelík z konce 12. století, který byl před napuštěním orlické přehradní nádrže roku 1960 přestěhován o několik desítek metrů výš po vltavských stráních, a tím zachráněn.

Příbramský vokálně-instrumentální soubor Chairé zde v kostelíku vystoupil už několikrát, vždy za velkého zájmu posluchačů. Protože prostor kostela je dosti malý a vejde se sem jen něco přes 40 sedících posluchačů, soubor Chairé obětavě uskutečnil koncerty hned dva za sebou, jeden v 15 a druhý v 17.30 hodin. Oba byly zcela vyprodány už několik týdnů předem. Akce se zúčastnilo 90 posluchačů. Kromě občasných bohoslužeb je kostel pro veřejnost uzavřen, a tak možnost jeho návštěvy je pro veřejnost vždy vzácností. Při koncertech zazněly skladby románské, gotické, renesanční i barokní, a také lidové klasicistní písně jihočeské z 18. a 19. století. Nadšení posluchači si dlouhým potleskem pak vyžádali ještě další přídavky. Hudba byla prostřídána zasvěceným průvodním slovem uměleckého vedoucího souboru, pana Josefa Krčka. Ještě před zahájením koncertů ředitel Milevského muzea krátce seznámil posluchače s historií kostela a dějinami jeho přestěhování. Milevské muzeum se konáním těchto koncertů pokouší založit v jinak uzavřeném červenském kostelíku tradici hudebních setkání a naše koncerty se zde konaly už v letech 2023 a 2024.

30. listopadu

21. tradiční adventní jarmark s ukázkami starých řemesel

Oblíbená akce se uskutečnila o první adventní neděli. Ačkoli zamížené počasí jistě způsobilo řidičům nejen problém, všichni prodejci i řemeslníci v pořádku dorazili. Letos jich bylo tolik, že budova byla zaplněna do posledního místa a několik zájemců jsme už museli odmítnout. Návštěvníci mohli v nádvoří ochutnat voňavý trdelník i svažené víno. Starou jarmareční atmosféru svou hrou na flašinet přiblížil flašinetář Jan Kostroun z Jesenice, který protentokrát zastoupil za Ing. Jana Roháče.

Návštěvníci mohli sledovat práci na hrnčířském kruhu, předení na kolovrátku, pletení košíků, výrobu papírových i skleněných vánočních ozdob, tvorbu kožených výrobků i skleněných ozdobných figurek. Ve sklepních místnostech byla perníkářská dílna, kde si děti mohly vyzkoušet zdobení perníků cukrářskou polevou. Ke koupi byly například cínové šperky, vánoční rukodělná přáníčka, papírové i keramické betlémy nebo polodrahokamy. Svou novou knihu pohádek z milevského prostředí zde nabízel a podepisoval její autor Zdeněk Klásek.

Návštěvníci si také mohli v horním sále muzea prohlédnout právě probíhající výstavu s názvem Vánoce s vůní perníku. Celý jarmark se nesl v příjemném vánočním trhu a navštívilo jej 705 platících diváků.

Přednášky Milevského muzea v roce 2025

29. 5. 2025	Historická kriminalita na Milevsku
(V. Šindelář)
Gymnázium Milevsko – 18 posluchačů
4. 6. 2025	Historická kriminalita na Milevsku
(V. Šindelář)
Gymnázium Milevsko – 24 posluchačů
18. 6. 2025	Atentát na Heydricha
(V. Šindelář)
Klub důchodců Milevsko – 28 posluchaček
29. 5. 2025	Historická kriminalita na Milevsku
(V. Šindelář)
Gymnázium Milevsko – 19 posluchačů
4. 6. 2025	Historická kriminalita na Milevsku
(V. Šindelář)
Gymnázium Milevsko – 24 posluchačů
20. 6. 2025	Z dějin milevských Sokolů a sokolovny
(V. Šindelář)
Slavnost ke 100. výročí otevření milevské sokolovny
31. 8. 2025	Z dějin milevských škol
(V. Šindelář)

Proslov k 90. výročí otevření I. ZŠ v Milevsku – 300 posluchačů

6. 9. 2025 **Navždy spolu – životní osudy siamských dvojčat, sester Blažkových**

(V. Šindelář)

Obec Předotice a obecní knihovna Šamonice – 48 posluchačů

21. 9. 2025 **Milevské muzeum a jeho sbírky**

(V. Šindelář)

Představení Milevského muzea a jeho sbírek pro švýcarské účastníky výstavy Umění bez hranic – 18 posluchačů

8. 10. 2025 **Významný den Sokolstva**

(V. Šindelář)

Vyprávění o dějinách milevského Sokola v temných dobách německé okupace - 60 posluchačů

18. 10. 2025 **Odborné publikace Milevského muzea**

(V. Šindelář)

Představení odborných knih, vydaných Milevským muzeem, v průběhu mezinárodní akce Večeře mistrů šermu. Housův mlýn Tábor – 70 posluchačů

12. 11. 2025 **Slavné souboje v literatuře a ve skutečnosti**

(V. Šindelář)

Klub důchodců Milevsko – 28 posluchaček

Celkem posluchačů muzejních přednášek:

707

Publikační činnost v roce 2025

V roce 2025 pokračovala obvyklá mediální spolupráce s denním tiskem. V Milevských novinách vyšlo 7 pozvánek na akce Milevského muzea, v Milevském zpravodaji vyšlo 12 pozvánek. V Píseckém deníku vyšlo 6 pozvánek na naše muzejní akce, v Mladé frontě Dnes vyšly tři naše muzejní pozvánky a v Právu další dvě pozvánky.

V deníku Aha vyšly tři články, na nichž se Milevské muzeum podílelo, jeden o siamských dvojčatech, sestřích Blažkových, druhý článek pojednává o spiknutí rybníkářů proti Petru Vokovi a následně popravě na milevském kopci Hůrka, třetí článek pak popisuje výstavu modelů hradů a zámků v Milevském muzeu.

V Milevském zpravodaji bylo publikováno celkem 12 celostránkových příspěvků s historickou tematikou, které připravili pracovníci Milevského muzea.

Počátkem roku 2025 se Milevské muzeum podílelo na přípravách hraného dokumentu Zapomenuté duely hraběte d'Artagnana. Tento snímek v koprodukcí Česko-Francie-Velká Británie vznikl ve společnosti Troy Horsefilm. Spolupracovali na něm jak čeští šermíři, tak třeba francouzský psycholog, historikové čeští i francouzští, trenér dobového šermu Petr Vytopil a také paní Odile Bordazová, francouzská historička, která má d'Artagnanův životopis jako své celoživotní téma. Z české strany se na natáčení tohoto dokumentu podílel i ředitel Milevského muzea a jeho výklad o některých životních epizodách slavného mušketýra byl natočen přímo ve Vojenském sále Milevského muzea. Tento dokument byl počátkem roku 2026 vysílán na několika českých televizních kanálech.

Na samém konci roku 2025 obdrželo Milevské muzeum vytištěnou reprezentační, dlouho připravovanou publikaci o historických zbraních v našich muzejních sbírkách. O tomto významném vydavatelském počínu se zmiňujeme na jiném místě této zprávy.

Muzejní knihovna, nové přírůstky, návštěvy badatelů

Kostohryz, Josef	Smutný žebrák /Sudička	dar
Macek, Josef	Česká středověká šlechta	dar
Pekař, Josef	Postavy a problémy českých dějin	dar
Čornej, Petr	Tajemství českých kronik	dar
Naše vojsko	Vojenské dějiny Československa II.	dar
Bačkovský, Rudolf	Bývalá česká šlechta	dar
Wirth, Zdeněk	Státní hrady a zámky	dar
Cibula, Václav	Objevujeme Prahu	dar
Chytil, Karel	Umění v Praze za Rudolfa II.	dar
Toušlová, Iveta	Toulavá kamera 31	koupě
Kolektiv	Podblanicko	dar
	Poznejte krásy a památky Jižních Čech	dar
Kolektiv	Paměti obce Předbořické	dar
Zdinovec, J.	40 let ZVVZ	dar
Kamarádová, D.	20 let okresu Písek	dar
Knížák, Milan	Encyklopedie výtvarníků loutkového divadla A-L	koupě
	Encyklopedie výtvarníků loutkového divadla M-Z	koupě
Langhammerová, Jiřina	Jižní Čechy	dar
Černý, Martin	Petrovičtí obyvatelé za 1.svět. války	dar
Charvát, Eduard	Körbrův průvodce: Střední Povltaví	dar
Hlásenský, Milan	Pytlák a jeho zbraň	koupě
Kolektiv	Pasport obcí okresu Písek	dar
Kolektiv	Okres Písek 1980-82	dar
Schuy, Stefan	Österreichische Jägerwaffen	koupě
Dohnal, Martin	Svržení andělů	koupě
Bartoš, Václav	Hrady a zámky Jižních Čech	dar
Jiroušková, Milada	Obrázky z Podolska a okolí	koupě
Fořtová, Emilie	Městská knihovna Milevsko	dar
Třeštík, Martin	Antonín Říha 1911-1997	dar
Zvonařová, Alexandra	Vladimír Cejnar: Betlémy	koupě
Zvonařová, Alexandra	Oldřich Ryčl: Betlémy	koupě
Zvonařová, Alexandra	Jiří Bürger: Betlémy	koupě
Hladký, Jiří	Stavby Píseckého a Milevského venkova	koupě
Šindelář, Vladimír	Staré zbraně ze sbírek Milevského muzea	vlastní činnost

Ke dni 31.12.2025 bylo v knihovně Milevského muzea evidováno 7.521 titulů. Za rok 2025 přibylo celkem 34 nových titulů, z toho 11 zakoupených, 22 darovaných a 1 titul vlastní činností.

V roce 2025 se do knihovny nově zaregistrovalo 7 badatelů. Během 13 návštěv bylo v badatelně muzea půjčeno 37 titulů ke studijním účelům. Pracovníci muzea si v průběhu roku vypůjčili 126 titulů odborné literatury k badatelským účelům a pro přípravu výstav.

V průběhu roku pokračovala katalogizace knižního fondu, který byl doplněn dvěma knihami od autora Milana Knížáka s názvem Encyklopedie výtvarníků loutkového divadla a také knihou z vlastní činnosti od autora Vladimíra Šindeláře se zaměřením na sbírku zbraní z Milevského muzea.

V roce 2025 byla do muzejní knihovny odevzdána studentská práce, která vznikla ve spolupráci s knihovnou Milevského muzea:

Adam Řehoř:

Dějiny regionální výrobní jednotky ZVVZ Milevsko
(Ročníková práce, Západočeská univerzita v Plzni)

Hospodářský účetní výsledek za rok 2025

Spotřeba materiálu	167 505,02	Kč
Spotřeba energie	415 873,33	Kč
Prodané zboží	88 218,00	Kč
Opravy a udržování	46 682,27	Kč
Cestovné	1 517,00	Kč
Náklady na reprezentaci	13 810,60	Kč
Ostatní služby	840 385,90	Kč
Mzdové náklady	2 895 839,00	Kč
Zákonné sociální pojištění	906 405,00	Kč
Zákonné sociální náklady	115 338,14	Kč
Jiné daně a poplatky	2 300,00	Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	57 740,00	Kč
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	62 821,90	Kč
Ostatní náklady z činnosti	100 016,00	Kč
Náklady celkem	5 714 452,16	Kč
Výnosy z prodeje služeb	112 590,00	Kč
Výnosy z prodaného zboží	129 469,00	Kč
Přijaté provozní transfery (od zřizovatele)	5 376 000,00	Kč
Časové rozlišení invest. transferu	7 804,00	Kč
(*)Přijaté granty (neinvestiční)	138 000,00	Kč
Výnosy celkem	5 763 863,00	Kč
Hospodářský výsledek z provozu muzea	49 410,84	Kč

(*) *Neinvestiční granty:*

Ministerstvo kultury:

Odborná publikace „Staré zbraně ze sbírek Milevského muzea“ 80 000,00 Kč

Pořízení archivních desek, muzeálního vysavače Muntz s příslušenstvím, ProSORB kuliček, identifikačních štítků z nekyseleného papíru 28 000,00 Kč

Fotoaparát Nikon Z50II a fotografický stan 30 000,00 Kč

Zpráva o činnosti Milevského muzea za rok 2025

Účelový tisk

Vydalo Milevské muzeum, Klášterní 557, Milevsko
v březnu 2026

Za přispění pracovníků Milevského muzea
Marie Berešové, Mgr. Kateřiny Kotalíkové a Mgr. Petry Kratochvílové
k vydání připravil Vladimír Šindelář

Nákladem a tiskem vlastním